

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ ๑๖๕๘
วันที่ 12 ต.ค. 2565
เวลา 14:49 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๒๖๗

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการ กรณี ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาศักยภาพและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๐๐๗๒๐ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ส่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๙๐๔/๘๐๕๖ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๕ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาศักยภาพและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอรายงานผลการดำเนินการเรื่องดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ รับทราบรายงานผลการดำเนินการ กรณี ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาศักยภาพและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงยุติธรรมส่งรายงานผลการดำเนินการในเรื่องนี้ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐจรรย์ อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๗๒๓/๖๕ วันที่ ๑๒/๑๐/๖๕
เวลา ๑๕:๒๓ ส่ง ด.ต.ต.
สำนักการประชุม

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ แฟกซ์ ๐๒๒-๖๒๖๖๖๖๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

กลุ่มงานยุติ
รับที่ ๒๖๒ (น) / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๒ / ต.ค. / ๖๕
เวลา ๑๕:๕๑ น.
สำนักการประชุม

คําวนที่ลสุด

ที่ ยธ ๐๙๐๔/ สอ ๕๖

กระทรวงยุติธรรม
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๐๔ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการ กรณี ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. รายงานการประชุมพิจารณาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา จำนวน ๑๖ หน้า

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานและข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา โดยเรื่องนี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

คณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีดำเนินการ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งให้กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานหลักรับรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานพร้อมข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยให้กระทรวงยุติธรรม สรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. สารสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (นายวิเชษฐ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี โดยจัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา แล้วเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยสรุปมติที่ประชุม ดังนี้

๑) ประเด็นข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย ประกอบด้วย ๑) การนำร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ไปปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญา ๒) การติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ และ ๓) การมีระบบส่งต่อข้อมูลให้เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ โดยเห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมนำร่างบทบัญญัติว่าด้วยการทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ที่จะเสนอปรับปรุงแก้ไขในประมวลกฎหมายอาญา เสนอต่อคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเพื่อพิจารณาโดยการนำเสนอและสนับสนุนข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายพัฒนาระบบส่งต่อข้อมูลเพื่อการทำงานป้องกัน ปราบปราม คุ้มครองและช่วยเหลือเหยื่อเด็กและเยาวชน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในการติดตามและการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ ๑. ระดับนโยบาย รัฐควรมีการจัดระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเข้ามาดูแลในเรื่องเด็ก และ ๒. ระดับปฏิบัติการ ควรจัดให้มีรูปแบบการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กร พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ พัฒนาและสร้างเครื่องมือเพื่อส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ และป้องกันคุ้มครองความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒) ประเด็นข้อเสนอแนะด้านสังคม ประกอบด้วย ๑) การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัยการสร้างองค์ความรู้ การจัดการความรู้ และการเผยแพร่ความรู้ ๒) การรณรงค์ส่งเสริมและจัดกิจกรรมให้ความรู้สร้างความตระหนักแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัยออนไลน์ ๓) การส่งเสริมพัฒนา กลไกการสร้างความตระหนักสาธารณะในทุกกระดับ และ ๔) การดำเนินการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความตระหนักเรื่องภัยและการป้องกันภัยออนไลน์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่าได้มีการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และเผยแพร่ความรู้ เพื่อนำไปกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการปราบปราม คุ้มครอง และช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยออนไลน์ มีการจัดทำแผนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕) มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานขับเคลื่อนการส่งเสริมปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์ ดำเนินการจัดทำสื่อต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับภัยจากสื่อออนไลน์แก่เด็กและเยาวชนรวมทั้งรณรงค์ ส่งเสริม จัดหลักสูตรอบรมให้ความรู้เพื่อให้เท่าทันสื่อและ

จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัยจากสื่อออนไลน์ ตลอดจนมีกลไกระดับพื้นที่ในการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมทำกิจกรรมเชิงรณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับภัยออนไลน์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้สำนักงานกิจการยุติธรรมยังได้ดำเนินโครงการ "โรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์" และผลิตสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อสร้างความรู้และภูมิคุ้มกันทางสังคมให้แก่เด็กและเยาวชน

๓) ประเด็นข้อเสนอแนะด้านการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

๑) การเร่งส่งเสริมสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่เนื้อหา (content) ที่เป็นประโยชน์ สร้างสรรค์ และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒) การกำกับดูแลและเฝ้าระวังป้องกันภัยคุกคามออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชน และ ๓) การกำหนดให้มีวันการใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ (National Safer Internet Day) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่าได้มีการจัดกิจกรรมโครงการต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันสื่อ สร้างความตระหนักในเรื่องภัยจากสื่อออนไลน์ รวมถึงมีการเฝ้าระวังป้องกันภัยคุกคามออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง สำหรับการกำหนดให้มีวันการใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ (National Safer Internet Day) เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมสร้างความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญของการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ ต่อสังคมรวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมทั้งภายในประเทศและทั่วโลก ปัจจุบันได้มีการกำหนดให้มีวันสื่อสารแห่งชาติเท่านั้น ซึ่งกำหนดไว้ในวันที่ ๔ สิงหาคมของทุกปีซึ่งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะได้นำประเด็นเรื่องการกำหนดวันใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาตินี้ หรือในเชิงนโยบายต่อผู้บริหารเพื่อกำหนดวันใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ ต่อไป

๓.๒ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีหนังสือ ที่ อว ๐๒๑๓/๑๓๓๓๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ แจ้งข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับประเด็นข้อเสนอแนะด้านสังคมว่านอกจากการมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้และการวิจัยในระดับประเทศแล้ว อาจพิจารณาเพิ่มประเด็นการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งมีทั้งนวัตกรรมเชิงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเชิงสังคม โดยให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทำงานร่วมกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรม พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

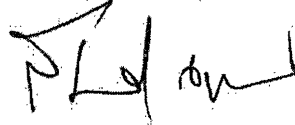
๔.๑ ประเด็นข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย เห็นว่าปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อพิจารณาข้อมูลจากรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ จากผลสำรวจสถานการณ์ปัญหาภัยจากสื่อออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชน สถิติการรับแจ้งสื่อละเมิดทางเพศเด็กออนไลน์ และสถิติการดำเนินคดีละเมิดและแสวงหาประโยชน์ทางเพศเด็กออนไลน์ พบจำนวนตัวเลขที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อพิจารณากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันอาจยังไม่ครอบคลุมฐานความผิดจากการกระทำผิดผ่านสื่อออนไลน์บางประเภท ประกอบกับเมื่อพิจารณาร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ที่คณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา เสนอ มีหลักการและเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับการออกกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ของต่างประเทศ เช่น ประเทศนิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ จีน เกาหลีใต้ เป็นต้น สำหรับเรื่องการมีระบบส่งต่อข้อมูลให้เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการทำงานป้องกัน ปราบปราม คุ้มครอง และช่วยเหลือเยียวยาเด็กและเยาวชน ตลอดจนการนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยออนไลน์ ซึ่งสำนักงานกิจการยุติธรรมมีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูล DXC เพื่อดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวก...

เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ในการติดต่อด้านต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงมีความเห็นสอดคล้องกับมติที่ประชุม ทั้งในเรื่องการผลักดันร่างกฎหมายฯ การติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการมีระบบส่งต่อข้อมูลให้เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในขั้นนี้ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อมอบหมายคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) โดยให้คณะอนุกรรมการพัฒนา กฎหมายและการบังคับใช้ พิจารณาร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ที่จะเสนอปรับปรุงแก้ไขในประมวลกฎหมายอาญา โดยการนำเสนอและสนับสนุนข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์และพิจารณากำหนดแนวทางการร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการติดตามและการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพดังกล่าว รวมทั้งรับทราบผลการดำเนินการต่อไป

๔.๒ ประเด็นข้อเสนอแนะด้านสังคม และด้านการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะทั้งสองด้านให้ที่ประชุม ได้รับทราบ ในขั้นนี้ จึงควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบการดำเนินการของหน่วยงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐๘ ๓๐๐๒ ๖๑๖๕ (วาทีนี)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๓๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ c_watinee@oja.go.th

รับรองสำเนาถูกต้อง

รลิตาภา ศรเสถียร

18 ส.ค. 65

QR Code เสนอเรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบาย
ผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาศักยภาพและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

๑. หนังสือ รมว.ยธ. เรียน ลธ.กรม. (PDF รับรองสำเนาถูกต้องหน้าสุดท้าย)
๒. หนังสือ รมว.ยธ. เรียน ลธ.กรม. (PDF ไม่รับรองสำเนาถูกต้อง)
๓. สิ่งส่งมาด้วย ๑ หนังสือ ร.นรม. เรียน ลธ.กรม. (PDF) จำนวน ๑ แผ่น
๔. สิ่งส่งมาด้วย ๒ รายงานการประชุม (PDF) จำนวน ๑๖ แผ่น
๕. หนังสือ รมว.ยธ. เรียน ลธ.กรม. (Word)

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐-๒๒๘๘-๔๑๕๗

ที่ นร.๐๔๐๓. (กร.๒)/๑๑๐๕๙ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการ กรณี ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงยุติธรรม ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินการ กรณี ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กระทรวงยุติธรรมได้ประชุมร่วมกับ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา แล้ว จึงเห็นชอบด้วย และเห็นควรนำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

รายงานการประชุม

พิจารณาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็ก
ผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

วันพุธที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๐๐ น.

โดยวิธีการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings

ผู้มาประชุม

๑. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ซึ่งได้รับมอบหมาย ประธาน
จากผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายชัยวัฒน์ ราษฎร์
นายชัยวัฒน์ ราษฎร์
๒. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
นายชวลิต เอื้อราษฎร์
อัยการอาวุโส
๓. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พล.ต.ต.ฐิตวัฒน์ สุริยฉาย
ผู้บังคับการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ๔
๔. ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน
นายณรงค์ศักดิ์ ทองสุข
ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย
๕. ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
นายปิยคุณ นพคุณ
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
๖. ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
นายกิตติกร ภูเก้าชัย
นิติกรชำนาญการพิเศษ
๗. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ
นายทองพูล จันทบูรณ์
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา
๘. ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม
นางจริญญา จักรกาย
ผู้อำนวยการกองเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม
๙. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย
นายเจตน์พงศ์ โชควัฒน์ศิริกุล
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
๑๐. ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข
นายชวพัฒน์ สัมฤทธิ์ศิริพงศ์
นิติกรปฏิบัติการ

๑๑. ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์
นางสาวเพ็ญภา เข้มตรง
นักสื่อสารมวลชนชำนาญการพิเศษ
๑๒. ผู้แทนสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
นางสาวจิราภา พยายาม
หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์
กองบริหารทุนวิจัยและนวัตกรรม ๒
๑๓. ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
นางสาวนราธิป หนูคง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๑๔. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
นางพิมพ์ประภา วัชรจิตต์กุล
นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
๑๕. เจ้าหน้าที่สำนักงานกิจการยุติธรรม เลขานุการ
นางสาวสุดาพร สกลดี
นิติกรชำนาญการพิเศษ
๑๖. เจ้าหน้าที่สำนักงานกิจการยุติธรรม ผู้ช่วยเลขานุการ
นางวาทินี เจริญจิตร
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
๑๗. เจ้าหน้าที่สำนักงานกิจการยุติธรรม ผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวรลิตตาภา ศรีเสณี
นิติกร
- ผู้เข้าร่วมประชุม**
๑. นายโอภาส ภูครองนาค กรมกิจการเด็กและเยาวชน
ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานขับเคลื่อนการส่งเสริม
ปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์
๒. นางสาวกฤษรา ถาวรแก้ว กรมกิจการเด็กและเยาวชน
นิติกรชำนาญการ
๓. พ.ต.อ.หญิง กัญญา แตนมะตาม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ผู้กำกับการสอบสวน กลุ่มงานสอบสวน
๔. นางสาวกัญญาพัช หาญสาริกิจ กระทรวงศึกษาธิการ
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๕. นางสาวฟ้าฤดี ทรงรักษ์ กระทรวงมหาดไทย
นิติกรชำนาญการ
๖. นางสาวปิยภัทร สุจิตต์กุล กระทรวงสาธารณสุข
นิติกร

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.
 เมื่อที่ประชุมพร้อมแล้ว ประธานได้กล่าวเปิดการประชุม และมอบให้ฝ่ายเลขานุการ
 ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
 เนื่องจากผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมติดภารกิจ จึงมอบหมายให้นายชัยวัฒน์
 ร่วงเล็ก รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม เป็นประธานการประชุม

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานต่อที่ประชุมว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ
 ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๑๒๕ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๕ แจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้เสนอรายงาน
 การพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อ
 ออนไลน์ของคณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และ
 ผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา มาเพื่อดำเนินการ และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทน
 นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลัก รัับรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของ
 คณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวง
 การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย
 กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ
 สังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานพร้อม
 ข้อเสนอแนะดังกล่าว แล้วสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่ง
 ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อ
 ออนไลน์ของคณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและ
 ผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

ฝ่ายเลขานุการได้พิจารณาศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วย
 การกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี
 ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา จึงได้สรุปความเป็นมา และข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดัน
 กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการพัฒนาสังคมและ
 กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
 คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ได้ตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาภัยออนไลน์ที่กระทบต่อเด็ก
 และเยาวชน โดยในปัจจุบันได้ทวีความรุนแรง กว้างขวาง และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ซึ่งเด็กและเยาวชนจำนวนมาก
 ใช้เวลาอยู่กับสื่อออนไลน์เกือบตลอดเวลา โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
 ๒๐๑๙ ที่ผ่านมา เด็กจำนวนมากต้องเรียนออนไลน์ งดกิจกรรมการเรียนรู้นอกบ้าน ตามมาตรการของ

ศูนย์บริหาร...

ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) ในขณะที่มาตรการคุ้มครองป้องกันเด็กจากภัยออนไลน์ก็หย่อนลง เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้สร้างความตระหนักเพื่อการออนไลน์อย่างปลอดภัยได้ตามปกติ การที่เด็กใช้เวลาบนโลกออนไลน์เพิ่มมากขึ้นยิ่งนำไปสู่ผลกระทบด้านลบต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเสพติดเกมส์และอินเทอร์เน็ต การกลั่นแกล้งรังแก การถูกล่อลวง การละเมิดทางเพศ ดังจะเห็นได้จากข่าวที่ปรากฏ ในสื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์ และข้อมูลสถิติจากเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นความรุนแรงของภัยออนไลน์ที่กำลังคุกคามเด็กและเยาวชนไทย

คณะกรรมการการพัฒนาระบบและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ได้แต่งตั้งคณะทำงานเสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ในเด็กและเยาวชน เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานข้อมูลสถานการณ์และปัญหาภัยออนไลน์ต่อเด็กและเยาวชน กฎหมาย และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองเด็กบนโลกออนไลน์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรครวมทั้งข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอต่อวุฒิสภา รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้จัดทำ "ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์" เพื่อผลักดันกฎหมายและให้เกิดการจัดการกับปัญหาการใช้สื่อออนไลน์ของเด็กไทย จำนวน ๓ ด้าน ประกอบด้วย ด้านกฎหมาย ด้านสังคม และด้านการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม

๒. ข้อเสนอ

คณะกรรมการการพัฒนาระบบและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ได้มีข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อผลักดันกฎหมายและให้เกิดการจัดการกับปัญหาการใช้สื่อออนไลน์ของเด็กไทย ดังนี้

(๑) ด้านกฎหมาย

๑) เสนอให้กระทรวงยุติธรรม ทำงานร่วมกับคณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) นำร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ไปปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญาเพื่อให้เท่าทันกับสถานการณ์ภัยออนไลน์ที่กำลังคุกคามเด็กและเยาวชนไทยซึ่งร่างนี้ มีเนื้อหาครอบคลุมฐานความผิด ๕ ประเภท ได้แก่ การพูดคุยเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสม (Sexting) การล่อลวงเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ (Online Grooming) การแบล็กเมลทางเพศ (Sextortion) การติดตามคุกคามออนไลน์ (Cyber Stalking) และการกลั่นแกล้งรังแกออนไลน์ (Cyber Bullying) และร่างนี้ได้ผ่านกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๗ ด้วยแล้ว จำนวน ๓ ครั้ง หากร่างนี้ได้ถูกนำไปผลักดันเพื่อปรับปรุงเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญาออกมาบังคับใช้ได้เร็วเท่าใด ผู้บังคับใช้กฎหมายก็จะได้ใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้เร็วเท่านั้น ซึ่งก็จะเป็นการเพิ่มมาตรฐานการคุ้มครองเด็กในประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลให้ดียิ่งขึ้นด้วย

๒) เสนอให้มีการติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำงานร่วมกับกระทรวงยุติธรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาระบบและเชื่อมั่นของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พัฒนาศักยภาพผู้บังคับใช้กฎหมายและสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน ปรามปราม และปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยออนไลน์ ตั้งแต่พนักงานเจ้าหน้าที่คุ้มครองเด็กที่เริ่มรับคดีเกี่ยวกับเด็กและสื่อออนไลน์ พนักงานสืบสวน พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พนักงานฝ่ายปกครอง ทนายความ อัยการ ผู้พิพากษา พนักงานเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบุคคลแวดล้อมเด็กเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะ

พิเศษและความยุ่งยากซับซ้อนของคดีออนไลน์ การดำเนินการกับพยานหลักฐานทางดิจิทัล มาตรฐานการทำงาน และการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กในการใช้สื่อออนไลน์ในระดับสากล โดยเฉพาะคดีการล่อลวง การละเมิดทางเพศ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเด็กผ่านสื่อออนไลน์ เนื่องจากมาตรการ ทางด้านกฎหมายจะมีประสิทธิภาพเต็มที่หากผู้บังคับใช้กฎหมายและสวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้ทำความเข้าใจร่วมกัน ดีความกฎหมายไปในทิศทางเดียวกัน และได้พัฒนามาตรฐานการทำงานร่วมกัน

๓) เสนอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำงานร่วมกับกระทรวงยุติธรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคประชาสังคม พัฒนาฐานข้อมูลผู้กระทำผิดและผู้เสียหาย และมีระบบส่งต่อข้อมูลให้เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการทำงานป้องกัน ปราบปราม คุ้มครอง และช่วยเหลือเหยี่ยวาเด็กและเยาวชน ตลอดจนการนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยออนไลน์

(๒) ด้านสังคม

๑) เสนอให้สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ - Thailand Institute of Justice) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI - Thailand Development Research Institute) และหน่วยงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ตลอดจนภาคประชาสังคมส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัย การสร้างองค์ความรู้ การจัดการความรู้ และการเผยแพร่ความรู้มาใช้ในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการป้องกัน ปราบปราม คุ้มครอง และช่วยเหลือเหยี่ยวาเด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยออนไลน์ เช่น การศึกษาความเป็นไปได้ในการขึ้นทะเบียนอาชญากรผู้กระทำผิดทางเพศต่อเด็กมาใช้เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันการกระทำซ้ำและเพิ่มระดับการคุ้มครองเด็กให้มากยิ่งขึ้น การฟื้นฟูเหยี่ยวาเด็กและเยาวชนจนสามารถกลับคืนสู่สังคมโดยปกติสุข เป็นต้น

๒) เสนอให้กระทรวงการอุดมศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ ทำงานร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงกองทุนต่างๆ โดยเฉพาะกองทุนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ตลอดจนภาคประชาสังคม ในการรณรงค์ส่งเสริมและจัดกิจกรรมให้ความรู้สร้างความตระหนัก แก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัยออนไลน์อย่างต่อเนื่อง เพื่อมีทักษะป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการทารุณกรรม การถูกละเมิด และภัยออนไลน์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ รวมถึงต้องสอนให้เด็ก เยาวชนและผู้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ทุกคนรู้เท่าทันสามารถจัดการความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นบนโลกออนไลน์ได้

๓) เสนอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ทำงานร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กองทุนต่างๆ โดยเฉพาะกองทุนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน รวมถึงภาคประชาสังคม ส่งเสริมพัฒนากลไกการสร้างความตระหนักสาธารณะในทุกๆระดับทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดเวทีสาธารณะ และจัดกิจกรรมสร้างเสริมพัฒนาศักยภาพแก่เด็ก เยาวชน ครอบครัว และบุคคลแวดล้อมเด็ก เพื่อให้รู้เท่าทันสื่อ พร้อมผลักดันให้มีการนำแนวปฏิบัติในการคุ้มครองป้องกันภัยต่อเด็กสำหรับครอบครัวไปใช้อย่างทั่วถึงในทุกๆระดับทั่วทุกภูมิภาค รวมถึงการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ออนไลน์สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองและบุคคลแวดล้อมเด็กเกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัยออนไลน์

การดูแลบุตรหลานในยุคดิจิทัล การสร้างบรรทัดฐานที่ดีของสังคม การส่งเสริมให้ครอบครัวเป็นต้นแบบทั้งในเรื่องของการใช้สื่อ เพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติสำหรับเด็กและเยาวชน

๔) เสนอให้กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ทำงานร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันผลักดันสื่อทุกแขนงรวมถึงสื่อบุคคล และองค์กรวิชาชีพสื่อ ให้ดำเนินการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องภัยและการป้องกันภัยออนไลน์ รวมถึงความจำเป็นของการมีกฎหมายที่เท่าทันกับสถานการณ์เพื่อรับมือกับภัยออนไลน์รูปแบบใหม่ ๆ ที่กำลังคุกคามเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ร่วมกันเสนอแนะข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องในการรับมือกับภัยออนไลน์ และเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนสำหรับการบังคับใช้กฎหมายที่จะมีขึ้นในอนาคตอันใกล้

(๓) ด้านการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม

๑) เสนอให้กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ทำงานร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม และภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ภาคประชาสังคม เร่งส่งเสริมสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่เนื้อหา (content) ที่เป็นประโยชน์ สร้างสรรค์ และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพื้นที่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนและพัฒนาผู้สร้างสรรค์เนื้อหา (content) ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อให้เกิดกระบวนการสื่อสารที่สร้างสรรค์ในสังคมไทยอย่างกว้างขวางและเท่าทันกับสถานการณ์

๒) เสนอให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ทำงานร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พัฒนามาตรการส่งเสริมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมในการกำกับดูแลและเฝ้าระวังป้องกันภัยคุกคามออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะภาคธุรกิจ เช่น ผู้ประกอบการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ผู้ผลิตเนื้อหา ผู้ให้บริการเกมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้ให้บริการเกมออนไลน์และสถาบันทางการเงิน ในการกำหนดมาตรฐานการคุ้มครองเด็กในการประกอบธุรกิจตามหลักมาตรฐานสากล

๓) เสนอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กำหนดให้มีวันการใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ (National Safer Internet Day) เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมสร้างความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญของการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม ร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมทั้งภายในประเทศและทั่วโลก ซึ่งในระดับสากลนั้นกำหนดไว้ในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

ประเด็นอภิปราย

(๑) ด้านกฎหมาย

๑) เสนอให้กระทรวงยุติธรรม ทำงานร่วมกับคณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) นำร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ไปปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญาเพื่อให้เท่าทันกับสถานการณ์ภัยออนไลน์ที่กำลังคุกคามเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งร่างนี้มีเนื้อหาครอบคลุมฐานความผิด ๕ ประเภท ได้แก่ การพุดคุยเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสม (Sexting) การล่อลวงเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ (Online Grooming) การแบล็กเมลทางเพศ (Sextortion) การติดตามคุกคามออนไลน์ (Cyber Stalking) และการกลั่นแกล้งรังแกออนไลน์ (cyber Bullying) และได้ผ่านกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๗ ด้วยแล้ว จำนวน ๓ ครั้ง

หากร่างนี้ได้ถูกนำไปผลักดันเพื่อปรับปรุงเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญาออกมาบังคับใช้ได้เร็วเท่าใด ผู้บังคับใช้กฎหมายก็จะได้ใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้เร็วเท่านั้น ซึ่งก็จะเป็นการเพิ่มมาตรฐานการคุ้มครองเด็กในประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ให้ดียิ่งขึ้นด้วย

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

สืบเนื่องจากที่ผ่านมา กรณีการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ มีความหลากหลาย และมีรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น อีกทั้งยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อบังคับใช้ในเรื่องดังกล่าว คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมาย เกี่ยวกับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานของรัฐธรรมนุญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) จึงได้ศึกษาข้อมูลและศึกษากฎหมายโดยเทียบเคียงกับต่างประเทศ เช่น อังกฤษ เยอรมัน อเมริกา สิงคโปร์ เป็นต้น และยกย่องบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ขึ้น โดยได้มีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น เข้าร่วมแสดงความเห็น รวมทั้งได้มีการนำร่างบทบัญญัติฯ ดังกล่าวไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องรวมจำนวน ๓ ครั้ง โดยเห็นว่าบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ดังกล่าว ควรนำไปปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญา เพราะเป็นกฎหมายที่ใช้อย่างกว้างขวาง จึงได้มีการเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการพัฒนาลำดับสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา โดยคณะกรรมการฯ มีข้อเสนอเห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักในการผลักดันเรื่องดังกล่าวต่อไป

ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ในทางปฏิบัติเมื่อมีคดีเกิดขึ้น ในขั้นตอนการตรวจสอบ ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานที่เข้าไปพูดคุยและทำความเข้าใจกับเด็ก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมเพราะยังไม่ได้รับทราบอบรมเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก ส่งผลให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติต้องทำการสอบปากคำเด็กหลายครั้ง จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายอาญาให้ครอบคลุมและเหมาะสมมากขึ้น

ประธาน

เรื่องดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๒ ประเด็น ดังนี้ ๑) ควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ หรือไม่ ซึ่งจากการตรวจสอบข้อมูลกฎหมายของต่างประเทศ เช่น นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ จีน เกาหลีใต้ เป็นต้น ล้วนมีการออกกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยมีหลักการและเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ที่ได้ยกร่างขึ้น และ ๒) หากเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าวควรเป็นหน่วยงานใดที่ต้องดำเนินการ

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด

ในประเด็นที่จะมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์หรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาว่า ปัจจุบันมีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งในประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๘๗/๑ และมาตรา ๒๘๗/๒ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการครอบครองสื่อลามกอนาจาร และการส่งต่อสื่อลามกอนาจารให้แก่เด็กแต่ยังไม่ครอบคลุมครบถ้วน จึงเห็นควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าว

ประธาน

ขอทราบบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) จากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) มีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบาย และแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อ คณะรัฐมนตรี กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและ เยาวชนแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีอำนาจในการตั้งคณะกรรมการเพื่อทำงาน ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) สำหรับการยกร่างบทบัญญัติฉบับนี้ ได้ดำเนินการโดยคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานของรัฐธรรมนูญและ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการปรับปรุงแก้ไขและยกร่างกฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ประธาน

ขอสอบถามผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน ถึงแนวทางของกระทรวง ยุติธรรมในการผลักดันร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ร่วมกับ คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิ เด็ก ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.)

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐาน รัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก แต่งตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน แห่งชาติ (กดยช.) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีอำนาจหน้าที่ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย และยกร่างกฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานรัฐธรรมนูญและอนุสัญญา ว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานรัฐธรรมนูญและ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ได้มอบหมายให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนดำเนินการยกร่างกฎหมายในเรื่อง ดังกล่าวและเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและ ผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา โดยคณะกรรมการฯ เห็นควรมอบให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักดำเนินการ นำร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ไปปรับปรุงแก้ไขในประมวลกฎหมายอาญา โดยให้หารือร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในฐานะหน่วยงาน ผู้ยกกฎหมาย

ประธาน

หากที่ประชุมเห็นชอบในหลักการและเห็นควรให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ เห็นควรให้คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและ เยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นอีกคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวเป็นการ เฉพาะ โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการ ควรประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) จะมีการประชุมทุกสามเดือน ซึ่งอาจส่งผลให้การดำเนินการเสนอกฎหมายดำเนินไปด้วยความล่าช้า จึงเห็นว่า หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ จะทำให้การดำเนินการ รวดเร็วยิ่งขึ้น

ประธาน

การพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการในเรื่องการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ จะต้องพิจารณาควบคู่กับนโยบายของกระทรวง จึงขอทราบข้อมูลจากผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชนว่าการพิจารณาเรื่องนี้ เป็นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ด้วยหรือไม่

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้รับทราบถึงการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ เพราะเป็นนโยบายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการคุ้มครองเด็ก

ประธาน

เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หากจะดำเนินการโดยมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน และกระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานสนับสนุน จะมีความเหมาะสมกว่าหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด

ควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้ เป็นไปตามมาตรฐานของรัฐธรรมนุญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ โดยมีกระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานสนับสนุน

ประธาน

สำหรับประเด็นการเป็นหน่วยงานหลักเพื่อดำเนินการนำร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ไปปรับปรุงแก้ไขในประมวลกฎหมายอาญา ที่ประชุมมีความเห็นเป็น ๒ แนวทาง กล่าวคือ แนวทางที่ ๑ เห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภาและแนวทางที่ ๒ เห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงขอความเห็นที่ประชุมเพิ่มเติมในเรื่องดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด

ร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ได้ช้อยุติ โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ แล้ว และร่างบทบัญญัติดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยมีบทบัญญัติว่าด้วยความผิด และการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับประมวลกฎหมายอาญานอกจากนี้ ร่างบทบัญญัติดังกล่าวก็มีใช้กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก จึงเห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

สืบเนื่องจากในคราวการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานรัฐธรรมนุญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ที่ประชุมเห็นว่าร่างบทบัญญัติการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการประมวลกฎหมายอาญา จึงเห็นควรมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการแก้ไขปรับปรุงและผลักดันเรื่องดังกล่าวต่อไป

ประธาน...

ประธาน

ในการผลักดันร่างกฎหมายดังกล่าว สามารถดำเนินการผ่านกลไก คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม แห่งชาติเพื่อพิจารณา โดยมีข้อมูลในส่วนของความเป็นมาและสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อประกอบการ พิจารณา ซึ่งจะได้ขอความร่วมมือจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ

เห็นด้วยที่จะมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อ เด็กผ่านสื่อออนไลน์ เนื่องจากเป็นประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะได้ดำเนินการ ประสานข้อมูลในเรื่องของสถิติจำนวนเด็กที่ตกเป็นเหยื่อจากการกระทำความผิดผ่านสื่อออนไลน์จากสำนักงาน การศึกษาขั้นพื้นฐานส่งให้ฝ่ายเลขานุการเพื่อประกอบเป็นข้อมูลต่อไป

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย

เห็นด้วยที่จะมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อ เด็กผ่านสื่อออนไลน์ เนื่องจากปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ใน ปัจจุบัน ยังไม่ครอบคลุมในบางฐานความผิด เช่น กรณีเด็กถูกคุกคาม แต่ยังไม่ถึงกับถูกล่วงละเมิดทางเพศ กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ปัจจุบันยังไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ดังนั้นจึงเห็นด้วยที่จะมีการปรับปรุงแก้ไข กฎหมายให้ครอบคลุมมากกว่าเดิม

๒) เสนอให้มีการติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น โดยขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำงานร่วมกับกระทรวงยุติธรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ สังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวง สาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พัฒนาศักยภาพผู้บังคับใช้กฎหมายและ สหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน ปรามปราม และปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยออนไลน์ ตั้งแต่ พนักงานเจ้าหน้าที่คุ้มครองเด็กที่เริ่มรับคดีเกี่ยวกับเด็กและคดีออนไลน์ พนักงานสืบสวน พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พนักงานฝ่ายปกครอง หน่วยงาน อัยการ ผู้พิพากษา พนักงานเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบุคคลแวดล้อมเด็กเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะ พิเศษและความยุ่งยากซับซ้อนของคดีออนไลน์ การดำเนินการกับพยานหลักฐานทางดิจิทัล มาตรฐานการ ทำงานและการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กในการใช้สื่อออนไลน์ในระดับสากล โดยเฉพาะคดีการล่วง ล่วงละเมิดทางเพศ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเด็กผ่านสื่อออนไลน์ เนื่องจากมาตรการทางด้านกฎหมายจะมี ประสิทธิภาพเต็มที่หากผู้บังคับใช้กฎหมายและสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ได้ทำความเข้าใจร่วมกัน ดีความ กฎหมายไปในทิศทางเดียวกัน และได้พัฒนามาตรฐานการทำงานร่วมกัน

ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ปัจจุบันสำนักงานตำรวจชาติมีศูนย์บริการช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูก กระทำรุนแรง (One Stop Crisis Center, OSCC) หรือ “ศูนย์พึ่งได้” โดยเป็นการประสานความร่วมมือ ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และมีการเพิ่มช่องทาง การช่วยเหลือประชาชน ในด้านต่าง ๆ

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด

การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพ ในระหว่างที่กฎหมายใหม่ ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขอยู่ และการพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือหรือฐานข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ จะต้องใช้หลักสูตรการพัฒนาบุคลากรในรู้แบบเดียวกัน นอกจากนี้ ในการบังคับใช้กฎหมาย ไม่จำเป็นจะต้อง

มุ่งบังคับใช้เฉพาะกฎหมายอาญาเพียงอย่างเดียว กฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ก็เป็นกฎหมายตั้งต้นที่ดีในการคุ้มครองเด็กที่ถูกกระทำโดยมิชอบด้วย

ประธาน

จากประเด็นที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมอภิปราย สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ในพื้นที่ ๒. การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจร่วมกัน ๓. การสร้างและพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ๔. การรับรองความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในแนวทางเดียวกันและ ๕. การพัฒนาฐานข้อมูล ซึ่งสามารถกำหนดเป็นแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการติดตามและการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ ๑. ระดับนโยบาย รัฐควรมีการจัดระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อเข้ามาดูแลในเรื่องเด็ก ๒.ระดับปฏิบัติการ ควรจัดให้มีรูปแบบการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กร พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ พัฒนาและสร้างเครื่องมือเพื่อส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ และรับรองความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒) เสนอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำงานร่วมกับกระทรวงยุติธรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภาคประชาสังคม พัฒนาฐานข้อมูลผู้กระทำผิดและผู้เสียหาย และมีระบบส่งต่อข้อมูลให้เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการทำงานป้องกัน ปราบปราม คุ้มครอง และช่วยเหลือเหยื่อวัยเด็กและเยาวชน ตลอดจนการนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยออนไลน์

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมกิจการเด็กและเยาวชนจำนวน ๑,๑๔๙ คน แต่เนื่องจากสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงจากภัยออนไลน์มีความซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น ส่งผลให้จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมาย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องร่วมกันผลักดันเรื่องดังกล่าว โดยใช้กลไกที่มีอยู่ในระดับพื้นที่เข้ามาร่วมดำเนินการ ประกอบกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหน่วยงานด้านแรกรับกรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับเด็ก (บ้านพักเด็ก) ซึ่งจากสถิติการรับรายงานตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน พบว่ามีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงได้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานขับเคลื่อนการส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครองเด็กและเยาวชน ในการใช้สื่อออนไลน์ โดยได้จัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่เด็ก เพื่อเตรียมรับมือกับสถานการณ์ภัยออนไลน์ที่เกิดขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการมาแล้วเป็นระยะเวลา ๒-๓ ปี

ประธาน

การพัฒนาฐานข้อมูล ทุกหน่วยงานควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย โดยในปัจจุบันสำนักงานกิจการยุติธรรมมีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูล DXC เพื่อดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อด้านต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม

(๒) ด้านสังคม

๑) เสนอให้สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ - Thailand Institute of Justice) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการสอบสวนและการดำเนินคดี สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ (TDRI - Thailand Development Research Institute) และหน่วยงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษา และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ตลอดจนภาคประชาสังคมส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัย การสร้างองค์ความรู้การจัดการความรู้และการเผยแพร่ความรู้มาใช้ในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการป้องกัน ปร่าบปราม คุ่มครอง และช่วยเหลือเยียวยาเด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยออนไลน์ เช่น การศึกษาความเป็นไปได้ในการขึ้นทะเบียนอาชญากรผู้กระทำความผิดทางเพศต่อเด็กมาใช้เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันการกระทำซ้ำและเพิ่มระดับการคุ้มครองเด็กให้มากยิ่งขึ้น การฟื้นฟูเยียวยาเด็กและเยาวชนจนสามารถกลับคืนสู่สังคมโดยปกติสุข เป็นต้น

ประธาน

ขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้และแนวทางการสร้างองค์ความรู้ของหน่วยงานต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้แทนสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก โดยตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ ได้มีการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ และการเผยแพร่ความรู้เพื่อนำไปกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการปร่าบปราม คุ่มครอง และช่วยเหลือเด็กเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยออนไลน์ เช่น การพัฒนาหลักสูตรการสร้างภูมิรู้ดิจิทัลเพื่อยุคดิจิทัลแก่นักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่สมควรได้รับความรู้ที่ภัยจากออนไลน์มีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ซึ่งหากโครงการนี้สำเร็จลุล่วงจะนำไปสู่การมีหลักสูตรดิจิทัลที่สามารถนำไปใช้ได้จริง และเป็นต้นแบบการศึกษาและการสอนเพื่อป้องกันอันตรายจากสื่อออนไลน์ ทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ และนำไปต่อยอดให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ และโครงการต้นแบบการสร้างเครื่องมือ เพื่อป้องกันปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราครอบครัวและชุมชน โดยได้มีการศึกษาเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการป้องกัน ในรูปแบบของวิดิทัศน์และแอปพลิเคชันบนมือถือ ให้มีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่การบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประธาน

หากสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม และหน่วยงานต่างๆสามารถรับไปดำเนินการต่อได้ จะเกิดประโยชน์เป็นอย่างมาก ซึ่งในเรื่องการสร้างองค์ความรู้ ในส่วนของสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้จัดทำโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ และผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้จำนวนกว่า ๒๐๐ เรื่อง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มนักเรียน และได้มีการส่งต่อไปยังสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อนำสื่อการเรียนรู้เหล่านี้ไปใช้ โดยอาจจะทำการจำแนกออกมาเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับภัยออนไลน์เป็นอีกกลุ่มหนึ่งเฉพาะ

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานขับเคลื่อนการส่งเสริมปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์ และได้มีการพัฒนาเรื่องนี้มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ การทำงานกับเด็กผู้ได้รับผลกระทบจากสื่อออนไลน์ทั้งการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลการเก็บพยานหลักฐานดิจิทัลต่างๆ โดยเป็นการทำงานร่วมกันกับมูลนิธิและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) เสนอให้กระทรวงการอุดมศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ ทำงานร่วมกับ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติกระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงกองทุนต่างๆ โดยเฉพาะกองทุนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ตลอดจนภาคประชาสังคม ในการรณรงค์ส่งเสริมและจัดกิจกรรมให้ความรู้สร้างความตระหนักแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัยออนไลน์อย่างต่อเนื่อง เพื่อมีทักษะป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการทารุณกรรม การถูกละเมิด และภัยออนไลน์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นที่จะต้องดำเนินการทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ รวมถึงต้องสอนให้เด็ก เยาวชนและผู้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ทุกคนรู้เท่าทัน สามารถจัดการความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นบนโลกออนไลน์ได้

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริม ปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยจัดให้มีการรณรงค์ จัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับภัยออนไลน์ รวมถึงจัดกิจกรรมให้เด็กได้ทำการผลิตสื่อต่างๆ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจกับเด็กโดยเชื่อมกับการดำเนินการในระดับพื้นที่ ซึ่งในปี ๒๕๖๕ ในส่วนของจังหวัดมหาสารคามได้มีการจัดการอบรมเรื่องสื่อออนไลน์นี้ให้กับครูในทุกเขตพื้นที่ของจังหวัดมหาสารคาม นอกจากนี้ยังได้มีการทำซอฟต์แวร์ E-learning เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เข้าเยี่ยมชมซึ่งปัจจุบันการเข้าถึงซอฟต์แวร์นี้มากกว่า ๓๐,๐๐๐ ครั้ง

ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยได้จัดทำแผนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยเนื้อหาของแผนฯ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ความรู้เท่าทันสื่อ พฤติกรรมการใช้สื่อสร้างสรรค์ การเฝ้าระวังและการตรวจสอบสื่อที่ไม่ปลอดภัย ยุทธศาสตร์ที่ ๓ กลไกการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนผ่านการสื่อสารสาธารณะ และในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาและการบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ซึ่งมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และได้มีการปรับแผนการดำเนินการให้สอดคล้องกับการกิจของแต่ละกระทรวง และได้มีการจัดหลักสูตรการสร้างความรู้ให้เท่าทันสื่อ จัดอบรมในการผลิตและการรู้เท่าทันสื่อให้กับเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในส่วนภูมิภาค ซึ่งดูแลโดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทั้งนอกและในสถานศึกษา รวมทั้งมีกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ที่อยู่ในกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม โดยสนับสนุนทุนในการสร้างและพัฒนาสื่อรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งเป็นกลไกในการบูรณาการในเรื่องของการพัฒนาและการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนจากการกระทำคามผิดในสังคม

๓) เสนอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ทำงานร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กองทุนต่างๆ โดยเฉพาะกองทุนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน รวมถึงภาคประชาสังคม ส่งเสริมพัฒนากลไกการสร้างความรู้ความตระหนักสาธารณะในทุกระดับทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดเวทีสาธารณะ และจัดกิจกรรมสร้างเสริมพัฒนาศักยภาพแก่เด็ก เยาวชน ครอบครัว และบุคคลแวดล้อมเด็ก เพื่อให้รู้เท่าทันสื่อ พร้อมผลักดันให้มีการนำแนวปฏิบัติในการคุ้มครองป้องกันภัยต่อเด็กสำหรับครอบครัว ไปใช้อย่างทั่วถึงในทุกระดับทั่วทุกภูมิภาค รวมถึงการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ออนไลน์สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองและบุคคลแวดล้อมเด็ก เกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัย

ออนไลน์...

ออนไลน์การดูแลบุตรหลานในยุคดิจิทัล การสร้างบรรทัดฐานที่ดีของสังคม การส่งเสริมให้ครอบครัวเป็นต้นแบบทั้งในเรื่องของการใช้สื่อ เพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติสำหรับเด็กและเยาวชน

ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้มีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชน เพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครอง เด็กและเยาวชน และมีกลไกระดับพื้นที่ในการให้เด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมทำกิจกรรมเชิงรณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับภัยออนไลน์ที่เกิดขึ้น รวมถึงการผลิตสื่อต่างๆ เพื่อให้ความรู้สร้างความเข้าใจให้กับเด็ก

๔) เสนอให้กรมประชาสัมพันธ์และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กสทช.) ทำงานร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันผลักดันสื่อทุกแขนงรวมถึงสื่อบุคคลและองค์กรวิชาชีพสื่อ ให้ดำเนินการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องภัยและการป้องกันภัยออนไลน์รวมถึงความจำเป็นของการมีกฎหมายที่เท่าทันกับสถานการณ์เพื่อรับมือกับภัยออนไลน์รูปแบบใหม่ๆที่กำลังคุกคามเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ร่วมกันเสนอแนะข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องในการรับมือกับภัยออนไลน์และเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนสำหรับการบังคับใช้กฎหมายที่จะมีขึ้นในอนาคตอันใกล้

ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์

กรมประชาสัมพันธ์ได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงการสร้างความรู้ในเรื่องภัยและการป้องกันภัยจากสื่อออนไลน์ โดยในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕ ได้มีการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน โดยมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ แสดงตัวอย่างสถานการณ์ กรณีศึกษาเรื่องข่าวปลอม (Fake News) การรู้เท่าทันข่าวในปัจจุบัน (หนูน้อยโคนัน) ซึ่งเด็กอาจตกเป็นเหยื่อจากสถานการณ์เหล่านี้ นอกจากนี้ยังได้เปิดช่องทางให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป สามารถสอบถามข้อมูลเรื่องข่าวปลอมได้ที่กรมประชาสัมพันธ์ โดยทำงานร่วมกันระหว่างกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานภาครัฐอีกกว่า ๒๐ กระทรวง

ประธาน

โครงการที่ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ได้นำเสนอมีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งหากได้มีการดำเนินการโดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ จะสามารถเข้าถึงเด็กและเยาวชนได้มากยิ่งขึ้น

ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้มีความพยายามในการดำเนินการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยคุกคามทางด้านออนไลน์ไซเบอร์ โดยจัดให้มีการสอดแทรกเรื่องดังกล่าวในโครงการต่างๆ แต่ทั้งนี้การรับมือและการป้องกันต่างๆ อาจไม่ได้เฉพาะเจาะจงในกลุ่มเด็กหรือผู้ใหญ่เป็นการเฉพาะแต่จะดำเนินการในภาพรวม นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งศูนย์ Fake news ที่สามารถตรวจสอบคัดกรองข่าวสารจริงหรือปลอม และได้มีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้ครอบคลุมภารกิจในด้านต่าง ๆ และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๓) ด้านการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม

๑) เสนอให้กรมประชาสัมพันธ์และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ทำงานร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม และภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ภาคประชาสังคม เร่งส่งเสริมสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่เนื้อหา (content) ที่เป็นประโยชน์สร้างสรรค์และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเพิ่มพื้นที่สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนและพัฒนาผู้สร้างสรรค์เนื้อหา

(content)...

(content) ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เพื่อให้เกิดกระบวนการสื่อสารที่สร้างสรรค์ในสังคมไทยอย่างกว้างขวางและเท่าทันกับสถานการณ์.

ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์

กรมประชาสัมพันธ์ ได้มีการจัดโครงการประชาสัมพันธ์การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันสื่อที่มีลักษณะคล้ายกันกับกระทรวงวัฒนธรรม โดยมีกลุ่มเป้าหมายได้แก่เด็กและเยาวชน โดยเนื้อหาที่นำมาให้ควรรู้ เช่น กฎหมาย PDPA ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกรณีเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร มีวิธีป้องกันแบบไหน รวมถึงได้มีการผลิตคลิปเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ร่วมด้วย

๒) เสนอให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กสทช.) ทำงานร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติพัฒนามาตรการส่งเสริมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐเอกชนและภาคประชาสังคม ในการกำกับดูแลและเฝ้าระวังป้องกันภัยคุกคามออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะภาคธุรกิจ เช่น ผู้ประกอบการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ผู้ผลิตเนื้อหา ผู้ให้บริการเกมสืออิเล็กทรอนิกส์ผู้ให้บริการเกมสือออนไลน์และสถาบันทางการเงิน เป็นต้น ในการกำหนดมาตรฐานการคุ้มครองเด็กในการประกอบธุรกิจตามหลักมาตรฐานสากล

ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นหน่วยงานสนับสนุนภารกิจงานของหน่วยงานต่างๆ โดยดำเนินงานทั้งในด้านการผลักดันกฎหมาย การสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องภัยจากสื่อออนไลน์ การรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ จากการกระทำความผิด การตรวจสอบข้อมูลข่าว การปิดกั้นช่องทางต่างๆ ที่ไม่เหมาะสม เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันภัยคุกคามออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชน

๓) เสนอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กำหนดให้มีวันการใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ (National Safer Internet Day) เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมสร้างความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญของการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมทั้งภายในประเทศและทั่วโลก ซึ่งในระดับสากลนั้นกำหนดไว้ในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำหรับประเทศไทย ปัจจุบันได้มีการกำหนดให้มีวันสื่อสารแห่งชาติเท่านั้น ซึ่งกำหนดไว้ในวันที่ ๔ สิงหาคม ของทุกปี อย่างไรก็ตามจะขอปรับประเด็นการกำหนดให้มีวันใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติไปหารือกับผู้บริหารต่อไป

มติที่ประชุม

๑) ประเด็นด้านกฎหมาย ที่ประชุมเห็นด้วยกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ โดยเห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมนำร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ที่จะเสนอปรับปรุงแก้ไขในประมวลกฎหมายอาญา นำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยการนำเสนอและสนับสนุนข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย พัฒนาระบบส่งต่อข้อมูลเพื่อการทำงานป้องกัน ปราบปราม คุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยาเด็กและเยาวชน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการติดตามและการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ ๑. ระดับนโยบาย รัฐควรมีการจัดระบบการบริหารทรัพยากรบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ

เพื่อเข้า...

เพื่อเข้ามาดูแลในเรื่องเด็ก ๒. ระดับปฏิบัติการ ควรจัดให้มีรูปแบบการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และองค์กร พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ พัฒนาและสร้างเครื่องมือเพื่อส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มี ประสิทธิภาพ และป้องกันความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒) ประเด็นด้านสังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการสนับสนุนทุนวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และเผยแพร่ความรู้ เพื่อนำไปกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการปราบปราม คุ่มครอง และช่วยเหลือเด็กเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยออนไลน์ มีการจัดทำแผนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ แห่งชาติ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕) มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานขับเคลื่อนการส่งเสริมปกป้องคุ้มครองเด็ก และเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์ ดำเนินการจัดทำสื่อต่างๆ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับ ภัยจากสื่อออนไลน์แก่เด็กและเยาวชน รณรงค์ ส่งเสริม จัดหลักสูตรอบรมให้ความรู้เพื่อให้เท่าทันสื่อ และจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัยจากสื่อ ออนไลน์ รวมถึงมีกลไกระดับพื้นที่ในการให้เด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมทำกิจกรรมเชิงรณรงค์และให้ความรู้ เกี่ยวกับภัยออนไลน์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินโครงการ "โรงเรียนยุติธรรม อุปลักษณ์" และผลิตสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อสร้างความรู้และภูมิคุ้มกันทางสังคมให้แก่เด็ก และเยาวชน

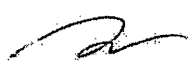
๓) ประเด็นด้านการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการจัด กิจกรรมโครงการต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันสื่อ สร้างความตระหนักรู้ ในเรื่องภัยจากสื่อออนไลน์ รวมถึงมีการเฝ้าระวังป้องกันภัยคุกคามออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง สำหรับการกำหนดให้มีวันการใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ (National Safer Internet Day) เพื่อให้ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมสร้างความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญของการใช้อินเทอร์เน็ต อย่างปลอดภัยสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ ต่อสังคมร่วมกับองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชา สังคมทั้งภายในประเทศและทั่วโลก ปัจจุบันได้มีการกำหนดให้มีวันสื่อสารแห่งชาติเท่านั้น ซึ่งกำหนดไว้ในวันที่ ๕ สิงหาคม ของทุกปี ซึ่งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะได้นำประเด็นเรื่องกำหนดวันใช้ อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาตินี้ ท้าหรือในเชิงนโยบายต่อผู้บริหารเพื่อกำหนดวันใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัย แห่งชาติ ต่อไป

ทั้งนี้ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ สรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ
ไม่มี

เลิกประชุม เวลา ๑๒.๐๐ น.

รลิตตาภา
(นางสาวรลิตตาภา ศรีเสณี)
นิติกร
ผู้จรรายงานการประชุม

(นางวาทินี เจริญจิตร)
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
ผู้จรรายงานการประชุม

สุกษมา สุกุลดี
(นางสาวสุกษมา สุกุลดี)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม